

Ισχυρό χαρτί για Μαλά ότι δεν φέρει βαρίδια

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΜΑΛΑ: Ο σύγχρονος Κύπριος ψηφοφόρος θέλει να ακούει επιχειρήματα, σοβαρές απόψεις

Μια συνέντευξη ανθρώπινη, η πρώτη που δίνει η σύζυγος του υποψηφίου για την προεδρία της Δημοκρατίας, Σταύρου Μαλά, Ζαχαρούλα. Μιλά για τη ζωή τους, για τις έντονες αντιπαραθέσεις που είναι αχρείαστες και ζημιωτικές, για τη μεγάλη δυσανεμία και απαξίωση προς την πολιτική, για τις τομές που πρέπει να γίνουν για να αλλάξει η ροπή προς την κοινωνική φθορά. Ως δυνατό σημείο του Σταύρου Μαλά αναφέρει το γεγονός πως δεν είναι επαγγελματίας πολιτικός αλλά ερευνητής και τεχνοκράτης με δημιουργικό πνεύμα χωρίς πολιτικά βαρίδια και εξαρτήσεις. Από την άλλη μεριά, τονίζει, ότι ο σύζυγός της είναι πεισματάρης, υπερβολικά ειλικρινής και ευθύς, κάτι που στην πολιτική ίσως να μην μετρά ως χάρισμα!

- Τέλος Αυγούστου θα είναι επίσημα υποψήφιος για την Προεδρία της Δημοκρατίας ο σύζυγός σας Σταύρος Μαλάς. Είχατε ποτέ φανταστεί ότι θα ερχόταν αυτή η μέρα;

- Ειλικρινά όχι! Είναι αναμφισβήτητα μια ηγετική φυσιογνωμία αλλά δεν πίστευα πως θα του δινόταν μια τέτοια ευκαιρία σε τόσο νεαρή ηλικία, για τα δεδομένα της Κύπρου, ηλικία. Θα είναι σίγουρα μια ξεχωριστή και σημαντική μέρα της ζωής μας.

Η μεγάλη απογοήτευση και η απαξίωση θα είναι τα μεγαλύτερα προβλήματα στην προεκλογική εκστρατεία

- Ποια συναισθήματα κυριαρχούν;
- Περφάνια αλλά και αγωνία. Περφάνια γιατί ο σύζυγός μου τυγχάνει μιας τόσο τιμητικής διάκρισης, αλλά και αγωνία γιατί η προεκλογική περίοδος απαιτεί πολλή ενέργεια, κόυραση, επαγρύπνηση.

- Ποια ήταν η αντίδραση των τεσσάρων παιδιών σας;

- Ήταν αρνητικά αρχικά, αφού καταλάβαιναν ότι κάτι τέτοιο συνεπάγεται λιγότερες ώρες με τον πατέρα τους και λιγότερες οικογενειακές στιγμές και εξορμήσεις, κάτι που απολαμβάνουν πάρα πολύ. Όμως έχουν ξεπεραστεί σε μεγάλο βαθμό, οι όποιες ανησυχίες γιατί υπερτερεί η αγάπη και η εκτίμηση που τρέφουν όλοι προς τον πατέρα τους. Θεωρούν ότι τώρα είναι η ώρα να του δώσουν λίγη συμπαράσταση πίσω.

- Τι μέτρησε ώστε να αποδεχτεί την υποψηφιότητα;

- Πιστεύω πως τελικά ήταν τα παιδιά μας. Θέλει να αλλάξει ριζικά κάποιες καταστάσεις τόσο στην πολιτεία όσο και στην κοινωνία μας που επηρεάζουν αρνητικά το μέλλον των παιδιών μας. Αγωνιούμε πολύ με τις τάσεις που αναπτύσσονται μεταξύ των νέων, την απαξίωση, τη χαλάρωση των ηθών, την απογοήτευση και την ανασφάλεια. Η πολιτεία μπορεί να προσφέρει πολλά στους νέους ανθρώπους. Και οι νέοι πρέπει να είναι οι γνώμονες της κάθε κυβερνητικής πολιτικής.

- Τι σημαίνει για όλη την οικογένεια η προεκλογική εκστρατεία;

- Σημαίνει πως φέτος για πρώτη φορά που πήγαμε διακοπές χωρίς τον σύζυγό μου, και μάλιστα κοντά στη Λευκωσία για να μας επισκέπτεται και η μητέρα μας. Σημαίνει πως κάνω πλέον αποκλειστικά εγώ τα ψώνια και τις κοούρες του απογεύματος, πως τα Σαββατοκύριακα δεν πάμε στις αγαπημένες μας εκδρομές και γενικά μας λείπει. Από την άλλη, τα παιδιά βιώνουν μια απαρμόλητη περφήνια για τον πατέρα τους που αντισταθμίζει την στέρεση που σίγουρα αισθάνονται. Τα μεγάλα μου τα παιδιά άρχισαν να ενδιαφέρονται περισσότερο για τα πολιτικά και κοινωνικά θέματα και να συζητούν για σε άλλο επίπεδο. Παρακολουθούν ειδήσεις και προβληματίζονται σοβαρά πλέον για ποδοσφαιρού.

- Ποιο πιστεύετε ότι θα είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα της προεκλογικής εκστρατείας;

- Πιστεύω πως είναι η μεγάλη δυσανεμία και απαξίωση προς την πολιτική γενικά. Η οικονομική κρίση που γίνεται βαθύτερη μέρα με τη μέρα και την έχουμε όλοι νιώσει ήρθε να φορτίσει περι-

Περήφανοι για την ταυτότητά μας

- Γιατί πρέπει να γνωρίζουμε την ιστορία μας;
- Την ιστορία του τόπου μας πρέπει να την γνωρίζουμε σε συνάρτηση πάντα με την ευρύτερη ιστορία της περιοχής μας, της Ευρώπης και του κόσμου ολόκληρου. Είναι αυτή η μεγάλη εικόνα η οποία θα μας βοηθήσει όχι μόνο να ξέρουμε αλλά και να ερμηνεύουμε σωστά την ιδιαίτερη μας ιστορία. Από τη στιγμή που θα κατακτήσουμε την ιστορία μας, τότε κατανοούμε καλύτερα τις σημερινές συνθήκες που ζούμε, κρίνουμε σωστά και έτσι δεν γινόμαστε θύματα παραληποφόρησης ή δημαγωγίας. Μαθαίνουμε να λαμβάνουμε υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες και παραμέτρους που ίσχυαν ή ισχύουν σε δεδομένες χρονικές στιγμές, αποκτώντας οξυδέρκεια και αυτοπεποίθηση για τις απόψεις που διαμορφώνουμε. Ιδιαίτερα, δημιουργούμε συνθήκες στις οποίες τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας θα ζήσουν καλύτερα. Αλίμονο αν η ιστορία μας δημιουργεί αγκυλώσεις, εσωστρέφεια και μεμψιμοιρία.

- Τι παραποιούμε συνήθως;
- Εμείς οι Έλληνες και όχι οι Έλληνες της Κύπρου, επειδή πονέσαμε πολύ από την ιστορία μας, πολλές φορές αποσιωπούμε γεγονότα που μας πληγώνουν ή μας μειώνουν σαν λαό και σαν έθνος. Αν ακούσουμε τον Διονύσιο Σολωμό που έλεγε πως «πρέπει να θεωρούμε εθνικό ότι είναι αληθινό», και αν συνειδητοποιήσουμε το πολύ απλό, ότι λάθη και παραλείψεις γίνονται από άτομα ή ομάδες ανθρώπων σε κάθε χώρα χωρίς βέβαια, να συμμετέχει σ' αυτό το σύνολο του λαού ή του έθνους, τότε μπορούμε να ζήσουμε με την ιστορία μας πιο άνετα και μπορούμε να την χρησιμοποιήσουμε για το καλό μας. Δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να νιώθουμε μειονεκτικά, πρέπει να είμαστε περήφανοι για την ταυτότητά μας. Έχουμε πίσω μας ένα σπουδαίο πολιτισμό και παρακαταθήκες αξίες να διαφυλαχθούν στους αιώνες. Αν αναγνωρίσουμε, όμως, και τα λάθη μας αντί να τα σκεπάσουμε ή να τα δικαιολογήσουμε τότε θα γίνουμε καλύτεροι εκπρόσωποι του τόπου και του έθνους μας.

Η σύζυγος του υποψηφίου μιλά για πρώτη φορά για την προεδρική αναμετρηση: **ΔΥΝΑΤΟ ΣΗΜΕΙΟ:** Δεν είναι επαγγελματίας πολιτικός **ΑΔΥΝΑΤΟ ΣΗΜΕΙΟ:** Είναι πεισματάρης και υπερβολικά ειλικρινής **ΑΤΟΥ:** Είναι ερευνητής, τεχνοκράτης χωρίς εξαρτήσεις

στοτερο το αρνητικό κλίμα. Το πρόβλημα είναι να πεισθεί αυτός ο κόσμος που πραγματικά υποφέρει ότι ο οποίος υποψήφιος, αν και εφόσον πάρει την εξουσία, θα δουλέψει και θα καταφέρει να βελτιώσει την οικονομική κατάσταση στον τόπο μας, θα ανατρέψει το αρνητικό κλίμα στο Κυπριακό και θα κάνει τις τομές που πρέπει να γίνουν για να αλλάξει επιτέλους η ροπή προς την κοινωνική φθορά. Πρέπει να πεισθεί ο κόσμος πως οι υποψήφιοι δεν κάνουν απλές προεκλογικές διακηρύξεις, τις οποίες δεν σκοπεύουν να κρατήσουν μετά τη νίκη τους. Αυτό νομίζω πως είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα γιατί τόσο ο Κύπριος όσο και ο Ευρωπαίος ψηφοφόρος έχει πάψει να εμπιστεύεται τους πολιτικούς.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

- Πώς θα πρέπει να διδάσκει η ιστορία στα σχολεία;
- Η ιστορία πρέπει να προσεγγίζεται με έναν πολυπρισματικό τρόπο. Όπως ξέρουμε πολύ καλά, τα ιστορικά γεγονότα δεν ερμηνεύονται πάντα με τον ίδιο τρόπο. Οι μαθητές πρέπει να αποκρίνονται εκείνες τις δεξιότητες ώστε να διακρίνουν το γεγονός από το σκόλιο, την αλήθεια από την εικασία, την πληροφόρηση από την παραπληροφόρηση, την πραγματικότητα από την εκτίμηση μας κατάστασης. Οι γνώσεις και οι πληροφορίες είναι πλέον στα πόδια των μαθητών μας και δεν χρειάζονται κανένα «παντογνώστη δασκάλου» να τους τις δώσει. Αυτό που θέλουν είναι να μάθουν τους τρόπους να αναλύουν, να κρίνουν, να συγκρίνουν, να συνθέτουν, να θυμούνται, να μαθαίνουν από το παρελθόν αλλά και να αντιμετωπίζουν το παρόν και, κυρίως, να διαμορφώνουν ένα καλύτερο μέλλον.

Έψαχνα για αλήθειες

- Λένε ότι το παρελθόν είναι παντοδύναμο. Εσείς πόση σημασία του δίνετε;
- Το παρελθόν είναι σημαντικό ως ένα βαθμό. Μας προσφέρει βιώματα και εμπειρίες, μας διαμορφώνει χαρακτήρα, μας διδάσκει. Ωστόσο, η υπερβολική προσκόλληση στο παρελθόν δεν είναι χαρακτηριστικό μου. Είμαι ιστορικός πράγμα που σημαίνει πως ασχολούμαι πολύ με το παρελθόν, αλλά το χρησιμοποιώ ως μέσο για ένα καλύτερο παρόν και μέλλον. Μαθαίνουμε από το παρελθόν μας, προβληματίζομαστε και εφοδιαζόμαστε για να αντιμετωπίσουμε το τώρα και να χαράξουμε το αύριο. Όταν το παρελθόν αρχίζει να μας στοιχειώνει και να περιορίζει τους ορίζοντές μας σημαίνει πως έπαψε να μας ωφελεί και σε τέτοια περίπτωση ένας ψυχολόγος θα μας συμβούλευε να αφήσουμε το παρελθόν που μας πληγώνει και μας προκαλεί αρνητικά συναισθήματα και να κοιτάζουμε μπροστά με αισιοδοξία.

- Όταν ανατρέχετε στο παρελθόν, στα παιδικά σας χρόνια, πού σταματάτε;
- Τα παιδικά μου χρόνια ήταν ανέμελα, αλλά ταυτόχρονα και δύσκολα. Είχα χρόνο να παίξω και να χαρώ, αλλά την ίδια στιγμή είχα, τόσο εγώ όσο και τα άλλα τέσσερα μου αδέρφια, ευθύνη προς την οικογένεια τις οποίες δεν διανοούμσταν να παραμελήσουμε. Έπρεπε να βοηθάμε στις δουλειές του σπιτιού, να είμαστε υπεύθυνοι μαθητές και κα-

Ο τρόπος διδασκαλίας να γίνει πιο ελκυστικός

- Τι θα θέλατε να κάνει στην εκπαίδευση;
- Στην εκπαίδευση χρειαζόμαστε, όπως και σε όλους άλλους τομείς, τομές. Το εκπαιδευτικό μας σύστημα, όπως λειτουργεί σήμερα, δεν εξυπηρετεί τις πραγματικές πνευματικές και ψυχοσωματικές ανάγκες των μαθητών μας. Στο Δημοτικό κάνουν τα παιδιά σε ένα λαβύρινθο γνώσεων στον οποίο ελάχιστα από αυτά καταφέρνουν να βρουν την άκρη του μίτου. Οι βασικές δεξιότητες της ανάγνωσης, της γραφής και της λύσης μαθηματικών ασκήσεων δεν κατακτάται από μεγάλο αριθμό μαθητών. Στο Γυμνάσιο, δέχονται ένα φοβερό σοκ αφού τα μαθήματα είναι σε μεγάλο βαθμό απροσπέλαστα και στο Λύκειο μπαίνουν πια σε μια βαθμοθηρική πορεία χωρίς να ζητούν ή να λαμβάνουν τη λεγόμενη ανθρωπιστική παιδεία για την οποία γίνεται πολύς λόγος. Ακόμα και μετά την εξαγγελθείσα εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, πρέπει να γίνει περαιτέρω αναμόρφωση της διδακτικής ύλης σε όλες τις βαθμίδες και να ενθαρρυνθεί η εισα-

γωγή νέων διδακτικών μεθόδων. Θα ήταν καλό να διατεθούν περισσότερα και πιο εκσυγχρονισμένα διδακτικά βιβλία με λιγότερη έμφαση στην αφήγηση και τη θεωρία και περισσότερη στις δραστηριότητες.

- Ως ιστορικός, έχετε βρεθεί σε πολλά επιμορφωτικά προγράμματα εδώ και στο εξωτερικό είτε παρακολουθώντας σεμινάρια είτε παρουσιάζοντας προτάσεις και εκπαιδευτικά εργαστήρια, είτε συμμετέχοντας σε ευρωπαϊκά προγράμματα. Μπορεί να δούμε πο πρωτοποριακές μεθόδους στην εκπαίδευση;
- Με ενδιαφέρει πάρα πολύ η διδακτική της ιστορίας, αφού θεωρείται από τους μαθητές ένα δύσκολο και «βαρετό» μάθημα και κατά συνέπεια πρέπει να αναζητούνται πιο ελκυστικοί τρόποι διδασκαλίας του. Η χρήση πηγών, χαρτών και οπτικοακουστικών ντοκουμέντων μέσα από σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας κάνει το μάθημα πιο ελκυστικό για τους μαθητές που έτσι αποκτούν όχι μόνο γνώσεις αλλά και δεξιότητες αναγκαίες

για την αναλυτική και κριτική αντιμετώπιση της ιστορίας. Γι' αυτό και πιστεύω πολύ στις εναλλακτικές διδακτικές πρακτικές και εύχομαι ότι σιγά σιγά θα εδραιωθούν στη σχολική τάξη. Για να συμβεί αυτό πρέπει να αναθεωρήσουμε εμείς οι καθηγητές τις καθιερωμένες πρακτικές μας και οι πλείστοι συνάδελφοι έχουν μεγάλο ενθουσιασμό για τη δουλειά τους και εργάζονται με συνέπεια και ζήλο. Δεν μας βοηθούν η έλλειψη διδακτικών μέσων, ο συντηρητισμός του συστήματος και ο φόρτος της διδακτικής ύλης.

- Συμμετέχετε στην ίδρυση της Παγκύπριας Οργάνωσης Προώθησης του Γραμματισμού. Μεγάλο το πρόβλημα του αναλφαριθμητικού στην Κύπρο; Πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί;
- Υπάρχει πράγματι πρόβλημα αναλφαριθμητισμού στην Κύπρο. Αυτό είναι ανεπίτρεπο στη σημερινή κοινωνία που ζούμε όπου όλοι αναξαρτητα έχουν πρόσβαση στη δημόσια εκπαίδευση. Είναι πνευματική αναπηρία αφού πρόκειται για αδυναμία ανάγνωσης και γραφής άκρως